

Raadsnota

Raadsvergadering d.d.: 30 juni 2014

Agenda nr: 10

Onderwerp: zienswijze begrotingswijziging 2014, begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 WOZL.

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

Bijgevoegd treft u de 1e begrotingswijziging 2014 WOZL, begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid Limburg (WOZL) aan. Op grond van de gemeenschappelijke regeling is het WOZL verplicht de begrotingswijziging en de begroting/meerjarenraming vóór vaststelling aan te bieden aan de aangesloten gemeenten zodat deze een zienswijze kunnen indienen.

De vaststelling van beide documenten is voorzien in de vergadering van het Algemeen Bestuur van WOZL op 26 juni 2014. Aan WOZL is reeds verzocht deze datum te verplaatsen, aangezien de behandeling van de stukken in de raden van verschillende gemeenten, waaronder Valkenburg aan de Geul, op of vlak na 26 juni plaats vindt.

Daarnaast treft u, ter informatie, de jaarstukken 2013 van WOZL aan.

Advies:

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2013;
2. Kennis te nemen van het concept 1ste begrotingswijziging 2014;
Kennis te nemen van de concept begroting 2015 en de meerjarenraming 2016 - 2018;
3. De zienswijze, zoals vermeld in deze nota, kenbaar te maken bij het Algemeen Bestuur WOZL.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

Aan uw raad wordt verzocht haar zienswijze met betrekking tot de 1e begrotingswijziging 2014 WOZL, begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 WOZL kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur WOZL.

3. Relatie met bestaand beleid

Voor de begrotingen en de transitie van WOZL gelden de volgende vastgestelde kaders:

Gemeenschappelijke regeling WOZL

Ingevolge artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling WOZL dient het Dagelijks Bestuur van het schap de ontwerpbegroting toe te zenden aan de gemeenteraden van de aangesloten gemeenten. De gemeenteraden kunnen omtrent de ontwerpbegroting zienswijze aan het doen blijken. Ditzelfde geldt voor begrotingswijzigingen.

Uitgangspunten uitvoering WSW

Medio 2012 hebben de 11 gemeenten van WOZL de uitgangspunten vastgesteld voor de toekomstige uitvoering van de WSW.

Samengevat luiden deze:

- Gemeenten willen zelf regie voeren en bepalen wie welke diensten voor ze uitvoert.
- Ook willen ze tot op klantniveau zelf regisseren, net als nu in de WWB.
- Wat gemeenten lokaal zelf kunnen, wordt lokaal opgepakt en regionaal en/of bovenregionaal alleen als dat effectief en efficiënt is.
- Gemeenten, het UWV-Werkbedrijf en de SW-uitvoerders stemmen de werkgeversbenadering met elkaar af; één gezicht naar de werkgevers. Dit zal dan ook regionaal dan wel bovenregionaal (Zuid Limburg) ingevuld worden.
- Gemeenten geven zo veel mogelijk zelf invulling aan verantwoordelijkheid voor werk. Overige werknemers werken bij SW-uitvoerders.

- De SW-uitvoerder (voorheen Licom, thans WOZL) transformeert zich tot een organisatie voor beschut werken. Dat beschut werk kan ook bij opdrachtgevers (groepsdetachering) of andere uitvoerders.
- De SW-uitvoerder voert Detacheringen/Begeleid Werken uit op en in afstemming met gemeenten.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

Bedrijfsplan WOZL 2013-2014.

In dit bedrijfsplan heeft WOZL begin 2013 uiteengezet op welke wijze in 2013 en 2014 de transitie van de SW-uitvoering - aan de hand van de door de gemeenten bepaalde uitgangspunten - wordt opgepakt. Kern hierin betreft:

1. *De te realiseren kanteling van bedrijf- naar mensontwikkeling van de tot WOZL behorende SW-medewerkers.*
Niet langer zal de bedrijfsuitvoering en het belang van de bedrijfsonderdelen centraal staan, maar is de ontwikkeling van de individuele SW-medewerker (naar een zo kort mogelijke afstand tot de arbeidsmarkt) cruciaal.
2. *Het afbouwen van risicovolle en/of kapitaalintensieve ondernemingen.*
Gemeenten hebben bepaald dat enkel de beschutte werkomgeving in de toekomst tot het publieke domein dient te blijven behoren. De overige uitvoering van de SW dient zoveel mogelijk door derden plaats te vinden (dit kunnen overigens ook gemeenten zelf zijn). WOZL is in deze setting schakel tussen haar SW-medewerkers en de feitelijke uitvoerders.
3. *De binnen de bedrijfsonderdelen heersende cultuur, taakopvatting en het gedrag moet drastisch wijzigen.*
Mensontwikkeling en de noodzakelijke beweging van binnen naar buiten dient centraal te staan en door te dringen tot in alle haarvaten en vezels van de organisatie, management en de medewerkers.

Deze uitgangspunten, tezamen met het bedrijfsplan 2013-2014 vormen de inhoudelijke basis voor het handelen van de WOZL-organisatie.

5. Samenwerking

De samenwerking op het gebied van de sociale werkvoorziening is georganiseerd via de Gemeenschappelijke Regeling WOZL.

Hierbij wordt opgemerkt dat de 3 Heuvellandgemeenten, te weten Gulpen-Wittem, Vaals en Valkenburg aan de Geul, zich voor de uitvoering van de WSW oriënteren op samenwerking met Maastricht en de Heuvellandgemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen.

6. Aanbestedingen

---

nvt

7. Financiën

Concept Jaarstukken 2013 WOZL GR

- Bij de laatste begrotingswijziging 2013 is uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage voor de verbonden partijen van € 9,6 mln. en tevens is budget van € 3,5 mln. beschikbaar gesteld voor transitiekosten, wat samen uitkomt op € 13,1 mln.
- De werkelijke bijdrage 2013 komt uit op € 7,2 mln., bestaande uit een bijdrage aan verbonden partijen en GR WOZL van € 5,9 mln. en aan transitiekosten een bedrag van € 1,3 mln.
- Het verschil (€ 13,1 mln. minus € 7,2 mln.) wordt in de jaarrekening verwerkt als een te bestemmen resultaat van € 5,9 mln. Voorstel is om dit bedrag terug te storten naar de deelnemende gemeenten.
- Dit te bestemmen resultaat is inclusief € 2,2 mln. lagere uitgaven voor de transitie in verband met het opschuiven van activiteiten naar het jaar 2014.
In verband met de overloop van deze posten naar 2014 wordt een bedrag van € 2,0 mln. middels de begrotingswijziging 2014 (opnieuw) aangevraagd.
- Het te bestemmen resultaat 2013 van verbonden partijen en GR WOZL, zonder transitiebudget bedraagt derhalve € 3,7 mln. (€ 5,9 mln. minus € 2,2 mln.)

- Het te bestemmen resultaat van verbonden partijen en GR WOZL ad. € 3,7 mln. heeft voor € 1,2 mln. betrekking op incidentele baten.

Het netto-resultaat 2013 voor onze gemeente van € 91.337,--, volgend uit de jaarstukken van WOZL, is betrokken bij de samenstelling van de kaderbrief 2014.

Concept Begrotingswijziging 2014 WOZL GR

- In de originele begroting 2014 is een gemeentelijke bijdrage aangevraagd van € 7,5 mln.
- Ondanks het in 2014 extra benodigde budget voor de overloop van de transitiekosten wordt er een lagere aanvullende bijdrage gevraagd bij de deelnemende gemeenten. Dit is het gevolg van nieuwe afspraken m.b.t. begeleid werken en de externe uitvoerders, dat een positief effect heeft op het te verwachten subsidieresultaat bij de GR.
- In de begrotingswijziging 2014 wordt een gemeentelijke bijdrage aangevraagd van € 8,8 mln. inclusief bijdrage transitiebudget.

Concept Begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 WOZL GR

- We zien in de concept begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 de tekorten oplopen in de jaren 2016 t/m 2018.
- De hogere tekorten zijn enerzijds verklaarbaar door de vervreemdingen van de activiteiten post en groen (commercieel). Beide onderdelen zijn in 2016 niet meer meegenomen. Het afstoten van deze risicovolle activiteiten hebben een nadelig financieel effect. Het dekkingsverschil wordt namelijk voor een beperkt deel goed gemaakt in de te ontvangen detacheringsvergoeding. Hier tegenover staat echter dat WOZL geen financieel risicovolle activiteiten meer uitvoert, terwijl de werkgelegenheid van de WSW- en cao-medewerkers behouden wordt. Dit past binnen de door de gemeenten gestelde uitgangspunten.
- De andere en grootste oorzaak van de oplopende tekorten heeft betrekking op de jaarlijkse verlaging van de rijkssubsidie met € 500,- per arbeidsjaar als gevolg van ingang Participatiewet per 1 januari 2015.

De in onze gemeentelijke begroting opgenomen bedragen voor de jaren 2014 t/m 2018 zijn toereikend om de voorgestelde bijdragen WOZL te voldoen.

Risicoparagraaf:

Uit de bijgevoegde stukken blijkt dat er nog steeds sprake is veel onzekerheden en risico's, enerzijds voortvloeiende uit de onzekerheden rondom het rijksbeleid voor het sociale domein, anderzijds omdat sprake is van opnieuw opstartende WOZL-bedrijven, waarvan in de praktijk moet blijken of de uitgangspunten en afspraken voldoende verwezenlijkt kunnen worden. Daarnaast is nog niet duidelijk wat de exacte gevolgen van het faillissement zijn (afwikkeling van het faillissement door de curator).

Het is van belang om enige regels te wijden aan de risico's, die door WOZL benoemd zijn. Onderstaand zijn de risico's verder uitgewerkt.

- **Omgevingsfactoren.**
  - De algemene tegenvallende economische situatie drukt op de bedrijfsvoering.
  - Participatiewet: er is nog steeds onduidelijkheid over de verdeling van het participatiebudget over de gemeenten. In 2015 stopt de instroom van SW-ers waardoor feitelijk een sterfhuisconstructie ontstaat.
- **Afzetmarkt**
  - WOZL werkt met een beperkt aantal opdrachtgevers wat maakt dat de exploitatie erg kwetsbaar is.
- **Financiering**
  - De verwachting is dat flink gekort wordt op de rijksuitkering voor de SW. De schatting is dat gemiddeld per jaar € 500,-- per arbeidsjaar gekort wordt wat voor WOZL neerkomt op een negatief effect van ca. € 2 mln.

- Gemeenten stellen jaarlijks een bijdrage beschikbaar om de negatieve exploitatieresultaten af te dekken. Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen zijn deelnemende gemeenten dat verplicht.
- Personeel WSW
  - In 2015 stopt de instroom. De verwachting is dat de instroom van 2014 niet die kennis en kunde heeft om de uitstromende SW-ers, die een sleutelpositie in WOZL bekleden, te kunnen vervangen. Om die posities te kunnen invullen zullen duurdere externe krachten aangetrokken moeten worden. De nieuwe instroom en de vergrijzing leggen een druk op de begeleiding wat negatief kan uitpakken voor het bedrijfsresultaat.
  - Ontslagen CAO personeel. Er lopen nog juridische procedures tegen WOZL voor het ontslag van 34 CAO-ers. Dit betekent extra juridische kosten en afhankelijk van de rechterlijke uitspraak extra loon- en eenmalige kosten.
  - CAO. De vakbonden hebben ingezet op een loonsverbetering van 3%. Elk percentage CAO-loonsverhoging kost WOZL c.a. € 1 mln.
  - Er is geen rekening gehouden met indexering van lonen over de genoemde periode, wat wel een risico inhoudt. Voor een opsomming van alle risico's verwijzen we naar de risicoparagraaf in de financiële stukken.
- ICT
  - Een goede ICT-voorziening is nodig om de dienstverlening op peil te kunnen houden. In 2013 is een begin gemaakt met het aanpassen van de ICT-omgeving. Daarbij dient mede betrokken te worden de rol, die WOZL geacht wordt straks in te nemen bij de uitvoering van de Participatiewet.
- Vervreemding
  - Gemeenten hebben WOZL opgedragen risicovolle en of kapitaalintensieve bedrijfsonderdelen af te stoten. Vanaf het begrotingsjaar 2014 heeft dat nadelige gevolgen voor de exploitatie. Omdat de mate waarin deze bedrijfsonderdelen positief bijdragen aan het bedrijfsresultaat onvoldoende gecompenseerd wordt door de detacheringvergoedingen. Hier staat wel tegenover dat er geen bedrijfsmatige risico's meer zijn.

8. Communicatie

Het Algemeen Bestuur van WOZL wordt over de zienswijze van de Raad geïnformeerd.

9. Afwegingen en Advies

Afwegingen:

1. *De uitvoering Wsw geschiedt conform de uitgangspunten van de gemeenten.*
2. *Bij de meerjarenraming is uitgegaan van een conservatief scenario, dit betekent niet dat er geen mogelijkheden zijn om het oplopende tekort terug te dringen.*
  - Er is bij uitstroom alleen rekening gehouden met uitstroom als gevolg van het bereiken van de AOW leeftijd. Er is géén rekening gehouden met uitstroom ten gevolge van overlijden, ontslag, etc.
  - Er is nog geen rekening gehouden met de effecten/resultaten van de nulmeting. De uitkomst van deze meting geeft inzicht in de ontwikkelcapaciteit van de medewerkers van de beschutte groep. Hogere ontwikkelcapaciteit kan leiden tot een hogere toegevoegde waarde en daarmee samenhangend beter resultaat. Medio 2014 weten we hier meer over zodat dit effect meerjarig inzichtelijk gemaakt kan worden.
  - Er is geen rekening gehouden met extra kostenbesparingen, zoals bijvoorbeeld lagere huisvestingskosten tengevolge van een kleinere groep beschutte medewerkers.
  - Bij groepsvervoer is besparing mogelijk door groepsvervoer alleen beschikbaar te stellen voor hen die er ook echt van afhankelijk zijn. De doelgroep zal nader gedefinieerd moeten worden. Het nieuwe vervoerscontract biedt hiervoor de nodige ruimte.

- In 2014 wordt actief in samenspraak met de arbodienst ingezoomd op het hoge ziekte verzuim, zoals dit ook in de concept jaarstukken 2013 is weergegeven. Verlaging van het verzuim kan een positief effect hebben op het resultaat.
- Er is geen rekening gehouden met de invoer van de participatiewet en de rol van WOZL hierin bij de uitvoering. Synergie effecten als gevolg van samenwerking met gemeenten en andere uitvoerders kan een positieve bijdrage leveren aan het resultaat.

3 *De raad kan haar zienswijze kenbaar maken bij het Algemeen Bestuur.*
De zienswijze kan als volgt geformuleerd worden:

“Wij onderkennen het spanningsveld waarbinnen WOZL en de deelnemende gemeenten de uitvoering van de SW plaatsvindt. Door de rijksbezuinigingen zijn de financiële kaders voor de uitvoering van de taken binnen het sociaal domein, die van het rijk op gemeenten afkomen, aanzienlijk ingeperkt. Wij zien vooralsnog geen mogelijkheden binnen de gemeentelijke huishouding om deze rijksbezuinigingen op te vangen anders dan door de uitvoering slim te organiseren en taken sober uit te voeren. Daarom zijn voor ons de financiële kaders, die het rijk ons geeft voor de uitvoering maatgevend.

Wij benadrukken derhalve dat WOZL er alles aan moet doen om de tekorten voor de gemeente zoveel als redelijkerwijze mogelijk te beperken. Daarbij gaan wij er van uit dat de detacheringtarieven aan de maat zijn, de bedrijfsvoering sober en doelmatig ingericht is en dat de rijkskortingen binnen de totale bedrijfsvoering opgevangen worden.

In het turbulente 3^e en 4^e kwartaal van 2012 zijn door de raden van de deelnemende gemeenten grote kredieten beschikbaar gesteld om de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening veilig te stellen. In die periode is Licom NV in staat van faillissement verklaard. Afsproken is dat uitvoerig verslag gedaan wordt van de inzet en uitputting van deze gelden. Wij zouden graag een integraal - historisch - overzicht ontvangen van de inzet en uitputting van deze budgetten opdat wij het inzicht behouden op het verloop van deze budgetten. Wij missen een uitgebreidere onderbouwing van de cijfers in de meerjarenramingen.

De rijkskortingen op de SW werken door. Wij hebben bepaald dat de rijkskortingen op het gebied van de taakoverheveling opgevangen moeten worden binnen dat totale sociale domein. Dat impliceert dat wij u verzoeken maatregelen te treffen die er toe leiden om deze budgetkortingen op te vangen”.

Advies:

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2013 van WOZL;
2. Kennis te nemen van het concept 1ste begrotingswijziging 2014;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2015 en de meerjarenraming 2016 - 2018;
4. De zienswijze, zoals vermeld in deze nota, kenbaar te maken bij het Algemeen Bestuur WOZL.

10. Bijlagen

- Concept jaarstukken WOZL 2013
- Concept begrotingswijziging WOZL 2014
- Concept begroting WOZL 2015 en meerjarenraming 2016-2018

Het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul,

L.T.J.M. Bongarts
algemeen directeur/gemeentesecretaris

Drs. M.J.A. Eurlings
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 20 mei 2014;

Gehoord de raadsadviescommissie de dato 12 juni 2014;

Gelet op het bepaalde in:

De jaarstukken WOZL 2013, de begrotingswijziging WOZL 2014 en de begroting WOZL 2015 en meerjarenraming 2015-2018.

B e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2013 van WOZL;
2. Kennis te nemen van het concept 1ste begrotingswijziging 2014;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2015 en de meerjarenraming 2016 - 2018;
4. De zienswijze, zoals vermeld in deze nota, kenbaar te maken bij het Algemeen Bestuur WOZL.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 30 juni 2014.

De raad voornoemd,

A.M. Hoeberigs
griffier

Drs. M.J.A. Eurlings
voorzitter

Agenda nr.: 10
Registratie nr.: 140630.06